

➔ Samen voor de klant

➔ Psychische kwetsbaarheid en werk

De overgrote meerderheid van mensen met psychische kwetsbaarheid wil en kan werken. In de meeste gevallen helpt werk bovendien bij het herstel. Maar toch vallen zij vaak buiten het arbeidsproces. Dat is een groot verlies: voor de betrokkene zelf, maar ook voor de maatschappij. Door beter met elkaar samen te werken kunnen professionals uit de GGZ en Werk & Inkomen (UWV en gemeenten) tot een integrale aanpak komen waarin behandelplan en re-integratieplan op elkaar zijn afgestemd.

- [Kwetsbaarheid en werk](#)
- [Ernst van de aandoening](#)
- [Ministriële regeling IPS -CMD](#)
- [Regionale samenwerking](#)
- [Samenwerking en kennis](#)
- [Convenant](#)
- [Ondersteuning vanuit de Programmaaraad](#)
- [Presentaties leerbijeenkomst 16 april 2019 in Woerden](#)
- [Presentaties leerbijeenkomst 1 november in Kasteel Woerden](#)
- [Verslagen bijeenkomst 8 februari in Kasteel Woerden](#)

Kwetsbaarheid en werk

[Ruim 40% van de Nederlanders](#)

https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/art_esb_definitief_o.pdf (2.17 MB) krijgt op enig moment in hun leven te maken met een psychische aandoening, in lichter of zwaardere mate. Dat is een belangrijke oorzaak voor ziekteverzuim, [arbeidsongeschiktheid](#) en werkloosheid. Mensen willen vaak wel werken, maar stuiten op barrières, niet in het minst door het stigma dat nog steeds op psychische kwetsbaarheid rust, en dat soms wordt verinnerlijkt tot een zelfstigma. Nog veel te vaak wordt het hebben van een psychische kwetsbaarheid gelijk gesteld aan niet kunnen werken. Of alleen simpel werk aankunnen. Ten onrechte. Over het algemeen kunnen en willen veel mensen met psychische kwetsbaarheid werken. Wel is het belangrijk daarbij de juiste omstandigheden te creëren, zodat werk en herstel hand in hand kunnen gaan.

Over het algemeen geldt: werk laat psychische klachten afnemen, terwijl werkloosheid of inactiviteit ze juist versterkt. Werk heeft een positief effect omdat het structuur biedt, voor sociale contacten zorgt en bijdraagt aan het gevoel van eigenwaarde. Het is aangetoond

[\(onderzoek Hoogleraar Lex Burdorf naar de positieve effecten van werk\)](#)

<https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/hoogleraar-lex-burdorf-over-de-positieve-effecten-van-werk>

dat langdurig aan de kant staan een gevolg, maar ook een oorzaak van psychische barrières kan zijn. Het is belangrijk

om te voorkomen dat lichte problemen verergeren door langdurige werkloosheid of uitkeringsafhankelijkheid. Zeker een combinatie van problemen op verschillende terreinen, zoals financiën, opvoeding en huisvesting, kan leiden tot bijkomende psychische problemen.

Ernst van de aandoening

Er zijn ernstige en lichtere aandoeningen. In de samenwerking tussen GGZ en Werk & Inkomen staat echter vooral de vraag centraal: wat kan iemand wel en niet als het gaat om werk. Psychische kwetsbaarheid is een containerbegrip. Er zijn vele verschillende aandoeningen, en het ontstaan en verloop is nooit hetzelfde. Er is nooit sprake is van een statische situatie. Psychische aandoeningen hebben een sterk episodisch karakter, met een afwisseling van goede perioden met perioden van lichte klachten tot perioden met ernstige klachten. Aandoeningen kunnen zich in positieve of negatieve zin ontwikkelen, onder invloed van allerlei factoren, waar werk er één van is. Dat kan betekenen dat mensen periodiek wel kunnen werken, en periodiek ook niet.

Aandoeningen kunnen variëren van licht tot (zeer) ernstig. EPA (Ernstige Psychische Aandoeningen) en CMD (Common Mental Disorders) zijn termen die veel gebruikt worden om het onderscheid in de mate van ernst duidelijk te maken. Voor mensen met EPA is [IPS \(Individuele Plaatsing en Steun\)](https://www.werkenmetips.nl/) een beproefde en bewezen effectieve methodiek, die in steeds meer regio's wordt ingezet. Tegelijkertijd speelt de vraag: hoe kunnen we mensen met lichtere aandoeningen (CMD) aan het werk helpen en houden? Zijn daar goede inzichten, interventies of methodieken voor? Zie daarover de [handreiking 'Lichtere psychische aandoeningen en werk'](https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/handreiking-lichtere-psychische-aandoeningen-en-werk)

Ministeriële regeling IPS - CMD

Op 1 mei 2019 treedt een

[nieuwe ministeriële regeling](https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/subsidie-en-onderzoeksregeling-ips-voor-mensen-met-common-mental-disorders)

in werking om Individuele Plaatsing en Steun (IPS) ook voor mensen met Common Mental Disorders (CMD) beschikbaar te maken. De aanvraagperiode loopt tot en met 29 november 2019. De duur van een [IPS](#)-traject is twee jaar met de mogelijkheid van verlenging met één jaar. Aanvragen kan middels de [toestemmingsverklaring gemeente subsidieaanvraag IPS-CMD](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/phrenos_formulier_ips-cmd-290419invulbaar.pdf)

Om meer duidelijkheid te verschaffen over de ministeriële regeling is er een [infosheet](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/folder_regeling_ips-cmd_150419v2.pdf) gemaakt. Hierin is te lezen over de achtergrond en over hoe de ministeriële regeling werkt voor mensen met een (AG)-uitkering en mensen met een bijstandsuitkering of niet-[uitkeringsgerechtigden](#). Dit is ook weergegeven in een [infographic](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/infographic_regeling_ips-cmd_150419.pdf).

De webinar [IPS](#) onderzoekssubsidie voor mensen met CMD van 21 maart 2019 is [hier](https://www.samenvoordeklant.nl/webinar-ips-cmd-regeling) terug te kijken.

Regionale samenwerking

Beter samenwerken tussen de professionals vanuit Werk & Inkomen en de GGZ en zeker ook WMO is essentieel om mensen met psychische kwetsbaarheid aan het werk te helpen en houden. Behandeling en re-integratie dienen immers op elkaar aan te sluiten en elkaar te versterken, en niet langs elkaar heen of zelfs tegen elkaar in te werken. Dat is de reden dat in vrijwel alle 35 arbeidsmarktregio's

samenwerkingsprojecten (<https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/31-plannen-van-aanpak-ingediend>) zijn opgezet. Het ministerie van SZW ondersteunt dat met een financiële impuls (<https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/impuls-regionale-samenwerking-ggz-en-werk-en-inkomen>)

. Het ministerie van SZW laat gedurende 2018 en 2019 onderzoek doen (<https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/onderzoek-naar-de-uitvoering-van-de-31-plannen#overlay-context=nieuws/impuls-regionale-samenwerking-ggz-en-werk-en-inkomen>) naar de uitvoering van de samenwerkingsplannen. De meeste arbeidsmarktregio's hebben een [projectleider Samenwerking GGZ en W&I](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/overzicht_projectleiders_20190225.pdf#overlay-context=psychische-kwetsbaarheid-en-werk) (https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/overzicht_projectleiders_20190225.pdf#overlay-context=psychische-kwetsbaarheid-en-werk).

De meeste samenwerkingsplannen lopen tot begin of medio 2019. Het is de bedoeling dat het dan niet 'einde verhaal' is, maar dat de samenwerking verder wordt uitgebouwd.

Samenwerking en kennis

Een belangrijke voorwaarde voor goed samenwerken is het ontwikkelen en beschikbaar maken van kennis. Er is al veel kennis opgebouwd, maar niet iedereen heeft daar makkelijk toegang toe. De kennis is vaak gefragmenteerd, binnen deeldomeinen, en weinig integraal (werk en behandeling). Veel wetenschappelijke kennis is niet vertaald naar de praktijk zodat het beschikbaar is voor de professionals op de werkvloer. [De routekaart psychische aandoeningen en werk](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/de_routekaart_psychische_aandoeningen_en_werk)

(https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/de_routekaart_psychische_aandoeningen_en_werk_2018_derde_geactualiseerde_versie_o.pdf) helpt professionals door, over de grenzen van de domeinen heen, kennis op een toegankelijke manier beschikbaar te maken. Over de samenwerking met zorgverzekeraars heeft de VNG de [handreiking Een integrale blik op zorg en re-integratie](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/een_integrale_blik_op_zorg_en_re-integratie_-_handreiking_o.pdf#overlay-context=psychische-kwetsbaarheid-en-werk) (https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/een_integrale_blik_op_zorg_en_re-integratie_-_handreiking_o.pdf#overlay-context=psychische-kwetsbaarheid-en-werk) (PDF, 724 kB) geschreven die waardevolle tips bevat.

AWVN pilot: Werkgeversfocus op mensen met een psychische kwetsbaarheid

[Onderzoek van Berenschot](https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/12/08/onderzoek-participatiewet-bij-werkgevers) (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/12/08/onderzoek-participatiewet-bij-werkgevers>) heeft uitgewezen, dat werkgevers minder snel bereid zijn om een werkzoekende met een psychische kwetsbaarheid aan te nemen dan iemand met een andere arbeidsbeperking.

Dit project is gericht op het verzamelen van kennis en ervaringen, om helder te krijgen hoe werkgevers ondersteund kunnen worden bij het aannemen van iemand met een psychische kwetsbaarheid.

Het project, dat is opgeknipt in twee fasen, sluit aan bij de samenwerkingstrajecten tussen GGZ en Werk & Inkomen die in 31 arbeidsmarktregio's zijn opgestart. In 4 regio's starten pilots met werkgevers. Lees verder op [AWVN.nl](https://www.awvn.nl/werkgeversfocus-op-mensen-met-een-psychische-kwetsbaarheid/) (<https://www.awvn.nl/werkgeversfocus-op-mensen-met-een-psychische-kwetsbaarheid/>)

Convenant

Tijdens het

[Kennis- en Participatiefestival op 24 mei 2018](https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/naar-duurzaam-werk-voor-mensen-met-een-psychische-kwetsbaarheid) (<https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/naar-duurzaam-werk-voor-mensen-met-een-psychische-kwetsbaarheid>)

sloten tien landelijke partijen een convenant, onder de titel: '[Samen werken aan wat werkt. Naar duurzaam werk voor mensen met een psychische kwetsbaarheid](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/convenant_samen_werken_aan_wat_werkt.pdf)' (https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/convenant_samen_werken_aan_wat_werkt.pdf).

De titel spreekt voor zich. In de komende jaren gaan de convenantpartners zich richten op zes speerpunten:

1. Meer aandacht voor mensen met een psychische kwetsbaarheid op de arbeidsmarkt en de entree op de arbeidsmarkt van jongeren met een psychische kwetsbaarheid.
2. Delen van kennis over succesvolle methodieken, goede samenwerkingsvoorbeelden, relevante ontwikkelingen, en eventueel het doorontwikkelen van kennis en methodieken.
3. Destigmatisering van psychische kwetsbaarheid.
4. Ondersteunen van werkgevers bij inclusief werkgeverschap
5. Actief bijdragen aan de totstandkoming en borging van samenwerkingsverbanden in de 35 arbeidsmarktregio's en aan de (multidisciplinaire) samenwerking tussen professionals.
6. Deskundigheidsbevordering, trainingen en opleidingen van professionals werkzaam binnen de domeinen werk en inkomen, onderwijs en de zorg/opvangsector.

Het is te verwachten dat dit convenant, en de activiteiten die eruit volgen, de komende jaren een centrale rol speelt in de betere samenwerking tussen de professionals uit de betrokken domeinen. Bij de start van het convenant verscheen de [Factsheet Psychische kwetsbaarheid en werk, met de belangrijkste feiten en onderzoeksresultaten](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/factsheet_psychische_kwetsbaarheid_en_werk_definitief.pdf) (https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/factsheet_psychische_kwetsbaarheid_en_werk_definitief.pdf).

Ondersteuning vanuit de Programmaraad

De Programmaraad, in samenwerking met GGZ Nederland, ondersteunt de samenwerking tussen GGZ en Werk & Inkomen op meerdere manieren. De periodieke [digitale Nieuwsbrief Samenwerking GGZ en W&I](https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/nieuwsbrief-samenwerking-ggz-en-wi) (<https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/nieuwsbrief-samenwerking-ggz-en-wi>)

bevat achtergrondartikelen, ervaringen vanuit de regio's en nieuws.

De [Routekaart Psychische Aandoeningen en Werk](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/de_routekaart_psychische_aandoeningen_en_werk_2018_derde_geactualiseerde_versie_o.pdf) (https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/de_routekaart_psychische_aandoeningen_en_werk_2018_derde_geactualiseerde_versie_o.pdf) geeft een handzaam en leesbaar overzicht van kennis en ervaringen, inclusief links naar achterliggende rapporten, onderzoeken, artikelen. etc.

De regionale samenwerkingsprojecten vloeien voort uit de [regionale werkateliers psychische kwetsbaarheid](https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/regionale-werkateliers-psychisch-kwetsbare-mensen-aan-het-werk) (<https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/regionale-werkateliers-psychisch-kwetsbare-mensen-aan-het-werk>)

, die van mei 2016 tot april 2017 in bijna alle arbeidsmarktregio's zijn gehouden: interactieve bijeenkomsten waar professionals van GGZ, UWV en gemeenten kennismaakten, elkaar leerden kennen en kennis uitwisselden over bewezen effectieve methoden om mensen te laten participeren. De ervaringen uit de werkateliers zijn neergelegd in het rapport '[Samen werken aan werk. Psychische aandoeningen en werk: wat we weten, wat we kunnen doen](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/samen_werken_aan_werk_-_psychische_aandoeningen_en_werk_-_wat_we_weten_wat_we_kunnen_doen.pdf)' (https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/samen_werken_aan_werk_-_psychische_aandoeningen_en_werk_-_wat_we_weten_wat_we_kunnen_doen.pdf).

De Programmaraad organiseert regelmatig kennis- en intervisiebijeenkomsten, onder meer ter ondersteuning van de projectleiders in de verschillende arbeidsmarktregio's. Zo kan kennis en ervaring worden gedeeld, bijvoorbeeld rond onderwerpen als:

- Gegevensuitwisseling en privacy
- Werkgeversdienstverlening
- Bevorderen samenwerking
- Casusoverleg
- Het betrekken van ervaringsdeskundigen
- Bestrijden van stigma
- Goede methodieken / werkzoekendienstverlening
- Wat na de projectperiode?

Aankondingen van bijeenkomsten zijn altijd te vinden in de

[Nieuwsbrief Samenwerking GGZ en W&I \(https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/nieuwsbrief-samenwerking-ggz-en-wi\)](https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/nieuwsbrief-samenwerking-ggz-en-wi)

, alsmede in de [agenda \(https://www.samenvoordeklant.nl/agenda\)](https://www.samenvoordeklant.nl/agenda) op de site 'samen voor de klant' van de [Programmaraad](#). Relevante verslagen van sessies of inleidingen zijn ook via deze wegen terug te vinden.

Met de App Many kunnen professionals vragen aan elkaar stellen en informatie uitwisselen. De app is te vinden in [iTunes \(https://itunes.apple.com/nl/app/many-messenger/id1055325837\)](https://itunes.apple.com/nl/app/many-messenger/id1055325837), [Google Play \(https://play.google.com/store/apps/details?id=net.manymessenger.manyapp\)](https://play.google.com/store/apps/details?id=net.manymessenger.manyapp) en [Windows Phone \(https://www.microsoft.com/en-us/store/p/many/9nblggh522z8\)](https://www.microsoft.com/en-us/store/p/many/9nblggh522z8). Handige documenten voor het gebruik van Many: [Wat is Many inclusief de regio codes en categoriën? \(https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/many_instructies_-_samenwerking_ggz_en_wi.pdf#overlay-context=\)](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/many_instructies_-_samenwerking_ggz_en_wi.pdf#overlay-context=) (pdf, 239 kB) en [Hoe plaats ik een bericht in Many? \(https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/hoe_plaats_ik_een_bericht_in_many.pdf#overlay-context=\)](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/hoe_plaats_ik_een_bericht_in_many.pdf#overlay-context=) (pdf, 422 kB).

Presentaties leerbijeenkomst 16 april 2019 in Woerden

Dinsdag 16 april vond een leerbijeenkomst over de regionale samenwerking GGZ en W&I plaats in Kasteel Woerden. De presentaties van de verschillende sessies van deze dag zijn

[hier \(https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/presentaties-leerbijeenkomst-samenwerking-ggz-en-wi-16-april-2019\)](https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/presentaties-leerbijeenkomst-samenwerking-ggz-en-wi-16-april-2019)

terug te lezen.

Presentaties leerbijeenkomst 1 november 2018 in Kasteel Woerden

Donderdag 1 november vond in Woerden een leerbijeenkomst over de regionale samenwerking GGZ en Werk & Inkomen plaats. De bijeenkomst is georganiseerd door de [Programmaraad](#) (waarin [UWV](#), [VNG](#), [Divosa](#) en [Cedris](#) samenwerken) samen met GGZ Nederland en het ministerie van SZW en heeft als doel om kennis met elkaar te delen over onderwerpen die de samenwerking verder brengen. Het is een vervolg op de eerdere bijeenkomsten van [23 november 2017 \(https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/presentaties-estafettebijeenkomst-samenwerking-ggz-en-werk-inkomen\)](https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/presentaties-estafettebijeenkomst-samenwerking-ggz-en-werk-inkomen)

en

[8 februari 2018 \(https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/nieuwsbrief-samenwerking-ggz-en-werk-inkomen-maart-2018\)](https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/nieuwsbrief-samenwerking-ggz-en-werk-inkomen-maart-2018)

.

Klik

[hier \(https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/presentaties-leerbijeenkomst-samenwerking-ggz-en-werk-inkomen\)](https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/presentaties-leerbijeenkomst-samenwerking-ggz-en-werk-inkomen)

voor de presentaties van de verschillende sessies van deze dag.

Verslagen bijeenkomst 8 februari 2018 in Kasteel Woerden

De [Programmaraad](#) (waarin [UWV](#), [VNG](#), [Divosa](#) en [Cedris](#) samenwerken) organiseerde samen met GGZ Nederland en het ministerie van SZW op donderdag 8 februari een estafettebijeenkomst over de regionale samenwerking GGZ – Werk en Inkomen. Alle contactpersonen en projectleiders die in het kader van de financiële Impuls 'Stimulering regionale samenwerking GGZ en Werk en Inkomen' een samenwerkingsplan hebben ingediend waren hiervoor uitgenodigd. Ook de regio's die geen plan hebben ingediend en de regionale samenwerking willen verbeteren, zijn van harte welkom.

Doel is hen op inspirerende wijze met elkaar in contact te brengen en kennis met elkaar te delen. Professionals konden op de bijeenkomst kennis delen over de volgende onderwerpen (klik op het onderwerp voor een verslag van de sessie):

1. [Nieuwe privacywetgeving, wat betekent dit voor de samenwerking tussen GGZ en W&I?](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/verslag_sessie_nieuwe_privacywetgeving_wat_betekent_dit_voor_de_samenwerking_tussen_ggz_en_wi.pdf#overlay-context=psychische-aandoening-en-werk) (pdf, 229 kB)
 2. [‘Waarderend verkennen’ voor succesvolle samenwerking](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/verslag_sessie_waarderend_verkennen_voor_succesvolle_samenwerking.pdf#overlay-context=psychische-aandoening-en-werk) (pdf, 197 kB)
 3. [Aan het werk met de IPS-methodiek](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/verslag_sessie_aan_het_werk_met_de_ips-methodiek.pdf#overlay-context=psychische-aandoening-en-werk) (pdf, 323 kB)
 4. [In gesprek met ervaringsdeskundigen](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/verslag_sessie_in_gesprek_met_ervaringsdeskundigen.pdf#overlay-context=psychische-aandoening-en-werk) (pdf, 206 kB)
 5. [Krachten bundelen bij de werkgeversdienstverlening](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/verslag_sessie_krachten_bundelen_bij_de_werkgeversdienstverlening.pdf#overlay-context=psychische-aandoening-en-werk) (169 kB)
 6. [Over samenwerken en meer](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/verslag_sessie_over_samenwerken_en_meer.pdf#overlay-context=psychische-aandoening-en-werk) (pdf, 231 kB)
- Ook Zinziz gaf een [presentatie](https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/onderzoek_zinziz_resultaat_8_februari.pdf#overlay-context=psychische-aandoening-en-werk) (pdf, 683 kB) over de stand van zaken van projecten.